EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē 2.4.2009
SEC(2009) 424

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS,

kas pievienots

KOMISIJAS PAZIŅOJUMAM EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI

"Jauna partnerība universitāšu modernizācijai — ES forums par dialogu starp universitātēm un uzņēmējdarbības jomu"

Ietekmes novērtējuma kopsavilkums

{COM(2009) 158 final
SEC(2009) 423
SEC(2009) 425}

KOMISIJAS DIENESTU DARBA DOKUMENTS

IETEKMES NOVĒRTĒJUMA KOPSAVILKUMS PAR PAZIŅOJUMU "JAUNA PARTNERĪBA UNIVERSITĀŠU MODERNIZĀCIJAI — ES FORUMS PAR DIALOGU STARP UNIVERSITĀTĒM UN UZŅĒMĒJDARBĪBAS JOMU"

Šo ietekmes novērtējumu pievienos Komisijas paziņojumam "Jauna partnerība universitāšu modernizācijai — ES forums par dialogu starp universitātēm un uzņēmējdarbības jomu". Izglītības padome rezolūcijā par universitāšu modernizāciju, lai veicinātu Eiropas konkurētspēju pasaules zināšanu ekonomikā, aicina Komisiju atbalstīt dalībvalstis saistībā ar modernizācijas programmu, arī sekmējot partnerības starp universitātēm un uzņēmējdarbības jomu/privāto sektoru.

Jau sākumā noteica, ka izglītība un apmācība ir izšķirošs faktors, lai sasniegtu Lisabonas stratēģijas vispārējos mērķus. Īpaši svarīgs šajā ziņā ir zināšanu trīsstūris kā būtisks virzītājspēks, lai kļūtu par ekonomiku, kas balstīta uz zināšanām, nodrošinot ilgtspējīgu izaugsmi. Eiropai aktīvāk jāmēģina panākt, lai šis trīsstūris pilnvērtīgi darbotos[1]. Šajā ziņā svarīga nozīme ir universitātēm, un ir jāizstrādā un jāīsteno jauni sadarbības veidi starp universitātēm un pētniecības organizācijām un uzņēmējdarbības jomu, lai risinātu jautājumus saistībā ar izglītības, pētniecības un inovācijas "ekosistēmu".

Komisijas paziņojumā "Īstenojot universitāšu modernizācijas programmu — izglītība, pētniecība un jauninājumi"[2] uzsvēra universitāšu svarīgo nozīmi **Eiropas nākotnes veidošanā un veiksmīgas pārejas nodrošināšanā uz tādu ekonomiku un sabiedrību, kas balstās uz zināšanām**. Tajā uzsvērts, ka, ja Eiropa nevēlas zaudēt globālajā konkurencē izglītības, pētniecības un inovācijas jomā, **nozarei** ir vajadzīga **padziļināta pārstrukturēšana un modernizācija**. Paziņojumā ierosināts, ka uzņēmējdarbības nozarei būtu jāiegulda darbs trīs jomās:

- pārvalde — uzņēmējdarbības vadības modeļus varētu pārnest uz universitāšu darbību,
- finansējums — uzņēmumi varētu piedalīties universitāšu darbības finansēšanā gan izglītības, gan pētniecības jomā un
- mācību programmas — studentiem jāsaņem tāda izglītība, kas viņus sagatavotu nākotnes darba dzīvei; uzņēmumi var gan palīdzēt izstrādāt studiju programmas, gan arī piedāvāt tādas prakses iespējas, kas palīdzētu studentiem pāriet no studijām darba dzīvē. Jāveicina arī tas, lai uzņēmumi ļautu darbiniekiem turpināt izglītoties un atjaunot zināšanas visā darba dzīves laikā.

Pārskatītajā Lisabonas stratēģijā ir uzsvērts, cik svarīga ir uz partnerību balstīta pieeja. Visām ieinteresētajām personām ES, valsts, reģionālā un vietējā līmenī jāatzīst Lisabonas stratēģija. Visiem jāpiedalās Eiropas nākotnes veidošanā. Partnerības galvenie elementi ir mobilizācija

---

1 COM(2008) 865, galīgā redakcija, "Atjaunināta stratēģiskā sistēma Eiropas sadarbībai izglītības un apmācību jomā".

2 COM(2006) 208, galīgā redakcija, "Īstenojot universitāšu modernizācijas programmu – izglītība, pētniecība un jauninājumi".

un kopīga rīcība. **Universitātes, pētniecības organizācijas un uzņēmumi ir izšķiroši svarīgi šādu partnerību dalībnieki.**

Komisija 2008. gada februārī rīkoja pirmo universitāšu un uzņēmējdarbības jomas forumu un vēlāk tajā pašā gadā trīs tematiskus seminārus kā minētā foruma turpinājumu. Minētie pasākumi apliecināja, ka ieinteresētās personas uzskata šādu dialogu par svarīgu. Diskusijās neapsprieda to, kā būtu, JA notiktu sadarbība, bet gan to, KĀ organizēt sadarbību, lai tā būtu izdevīga visām ieinteresētajām personām. Dalībnieki gan no uzņēmējdarbības, gan izglītības jomas atzinīgi uztvēra iespēju risināt dialogu par šiem jautājumiem un izmantot līdz šim gūto pieredzi. Universitāšu un uzņēmējdarbības jomas forums saņēma spēcīgu atbalstu Eiropas līmenī, lai tas būtu kā forums dialogam un partnerību mobilizācijai, kā arī lai uzkrātu, izplatītu un apmainītos ar labu praksi par uzņēmējdarbības jomas un universitāšu sadarbību, kas balstīta uz abpusēja izdevīguma principiem. Šajā paziņojumā ir ierosināts piešķirt universitāšu un uzņēmējdarbības jomas forumam oficiālu statusu un izteikti priekšlikumi par to, kā strukturēt foruma darbību turpmākajiem gadiem. Paziņojumā ir izdarīti politiski secinājumi par līdzšinējo dialogu un minēti jautājumi, kuri risināmi foruma darbības nākamajā posmā.

Universitāšu un uzņēmējdarbības jomas forumā jārisina plaša spektra jautājumi, kuri iekļauti 2006. gada paziņojumā, īpaši šādi jautājumi:

– atbalsts tādu mācību programmu izstrādei, kas nodrošinātu augstskolu beidzējiem labākas nodarbinātības iespējas;

– atbalsts tādu prasmju noteikšanai, kuras varētu būt pieprasītas laikā, kad augstskolu beidzēji ienāks darba tirgū;

– atbalsts uz uzņēmējdarbību vērstas domāšanas attīstīšanai augstskolu beidzēju, augstskolu mācībspēku un pētnieku vidū;

– atbalsts atbilstošu pārvaldes struktūru izveidei universitātēs;

– atbalsts augstākās izglītības programmu izstrādei mūžizglītības jomā, precīzāk, sadarbībai starp universitātēm un uzņēmumiem, identificējot un nodrošinot apmācības/pārkvalifikācijas programmas;

– pētniecības un apmācības programmu starpdisciplinaritātes un transdisciplinaritātes atbalstīšana;

– atbalsts zināšanu apmaiņai, izplatīšanai un ģenerēšanai, palielinot mobilitāti starp universitātēm, Pētniecības organizācijām un uzņēmējdarbības jomu (studenti, pētnieki, augstskolu mācībspēki, citi augstākās izglītības jomā strādājoši darbinieki, uzņēmumu darbinieki).

Šajā ietekmes novērtējumā ir vērtēta potenciālā ietekme attiecībā uz diviem šīs vispārējās programmas galvenajiem mērķiem: pirmkārt, pārāk daudziem augstskolu beidzējiem nav darba tirgū vajadzīgās zināšanu, prasmju un kompetences kombinācijas un otrkārt, Eiropā trūkst inovācijas spējas.

ES līmenī ir četri galvenie iespējamie risinājumi: neveikt papildu pasākumus (pamata scenārijs), konkrēti pasākumi, izmantojot spēkā esošos instrumentus, mērķtiecīgi ES līmeņa politikas pasākumi, ieskaitot politikas dokumenta izstrādi ES līmenī un Eiropas līmeņa

platformas izveidi ieinteresēto personu strukturētam dialogam, mērķtiecīgi ES līmeņa politikas pasākumi, kas adresēti dalībvalstīm.

Saskaņā ar novērtējumu neviens no risinājumiem neietekmēs vidi. Dažādie risinājumi neietekmē budžetu. Visus ierosinātos pasākumus īstenos, izmantojot esošos finanšu resursus.

Saskaņā ar novēroto sekmīga universitāšu un uzņēmējdarbības jomas sadarbība labvēlīgi ietekmē ekonomisko un sociālo attīstību. Tomēr ir grūti novērtēt to, cik lielā mērā ierosinātie risinājumi tieši ietekmēs dalībvalstu ekonomisko un sociālo attīstību. Eiropas līmenī nevar noteikt to, ka dalībvalstīm būtu jāīsteno kāds risinājums, un to, kurš no risinājumiem tas būtu. ES var tikai nodrošināt atbalsta pasākumus dalībvalstīm. ES var pievērst dalībvalstu uzmanību, ka nepieciešama steidzama rīcība, ES var identificēt galvenos jautājumus un to iespējamos risinājumus un informēt par tiem, ES var nodrošināt platformu diskusijām un apmaiņai starp ieinteresētajām personām un tā var nodrošināt, lai būtu pieejami labas prakses piemēri no dažādiem avotiem. Eiropas līmenī mēs varam uzlabot pašlaik īstenojamo iniciatīvu un programmu sinerģiju.

Par visizdevīgāko uzskata trešo risinājumu, proti, mērķtiecīgus ES līmeņa politikas pasākumus, ieskaitot politikas dokumenta izstrādi ES līmenī un Eiropas līmeņa platformas izveidi ieinteresēto personu strukturētam dialogam.

Uzraudzību un vērtēšanu īstenos, izmantojot atjaunināto stratēģisko sistēmu Eiropas sadarbībai izglītības un apmācības jomā, vienlaikus varētu veikt konkrētus apsekojumus, lai novērtētu attīstību attiecīgajā jomā.